

Lunds Universitet

Sociologiska Institutionen

Yaogun Jingshen 愚公移山

En studie om att hantera politisk censur inom Beijings
alternativa musikscen

Författare: Emelie Westerlund

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp

Vårterminen 2020

ABSTRAKT

Författare: Emelie Westerlund

Titel: Yaogun Jingshen – *en studie om att hantera politisk censur inom Beijings alternativa musikscen*

Kandidatuppsats: SOCK04, 15 hp

Sociologiska institutionen, vårterminen 2020

Kinas digitala utveckling har avancerat statens möjligheter att övervaka och kontrollera sina medborgare. Därtill är politisk censur ett medel för staten att censurera provokativt eller regimkritiskt innehåll. Kulturutövare inom musik löper stor risk att begränsas i sitt konstnärliga uttryck till följd av censur. För att upprätthålla sitt levnadssätt tvingas vederbörande till anpassning. Fallstudiens syfte är att bidra med ett obeaktat perspektiv i forskningen om politisk censur. Studien undersöker hur individer inom den alternativa musikscenen i Beijing påverkas av Kinas politiska censur och hur de hanterar det i sina yrkes- och privatliv.

Studiens utgångspunkt är forskningsfältet kring politisk censur. Det teoretiska ramverket är makt- och motståndsteori som illustrerar vilka maktstrukturer som påverkar individerna och vilken möjlighet till motstånd de har. Undersökningen är en kvalitativ fallstudie med hermeneutisk ansats som studerat människor i Beijings alternativa musikscen med hjälp av observation- och intervjuetod under 2016/2017. Resultaten från studien visar tre stycken adaptiva strategier: *motstånd*, *anpassning* och *intern konflikt*. Resultaten pekar på att anpassning, dolda former av motstånd och intern konflikt är konsekvenser av den kinesiska statens censur och övervakning samt en personlig hantering av Kinas politiska censur.

Nyckelord: alternativ musik, Kina, Beijing, makt, motstånd, politisk censur

Tack till informanterna som gjort denna studie möjlig.

Tack till Etta för din handledning, struktur och klarsynthet.

Tack till Hugo för alla genomläsningar, diskussioner och mitt outtröttliga tjat.

Tack GT för din fenomenala korrekturläsning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Abstrakt	1
Inledning	2
Problemformulering	3
Syfte & Frågeställning	3
Bakgrund	4
Tidigare forskning	5
<i>Forskning kring politisk censur</i>	5
<i>Politisk censur på Kinas internet</i>	6
<i>Politisk censur av musikscener i Kina</i>	7
Teori	9
<i>Foucault</i>	9
Biomakt	10
Mikromakt	10
<i>J. C. Scott</i>	11
Public transcript	12
Hidden transcript	12
Metod	13
<i>Metodval</i>	13
<i>Urval</i>	14
<i>Intervju</i>	15
<i>Observation</i>	16
<i>Kodning och analys</i>	17
<i>Metoddiskussion och alternativa metoder</i>	19
Resultat & analys	20
<i>Motstånd</i>	20
<i>Anpassning</i>	22
<i>Intern konflikt</i>	24
Diskussion	26
Konklusion	28
<i>Vidare forskning</i>	29
Källförteckning	30

INLEDNING

Musikkultur är en avspeglning av samhällliga strömningar. Mediet har sedan urminnes tider varit en kanal för att föra ut ideologiska budskap, inte minst för den kinesiska staten.¹ Ett aktuellt exempel är propagandalåten ‘One Sea’ vars underliggande budskap är att det sydkinesiska havet tillhör Kina och att Filippinerna, som musikstycket riktade sig till – ska alliera sig med stormakten.²

I en autokrati som Kina censureras olika typer av musik med olika typer av innehåll olika hårt över tid. Det handlar om vad som anses vara känsligt eller gränsöverskridande och är främst kopplat till det kommunistiska partiet.³ Samtidigt finns det i Kina en stor marknad för musik då 96% av alla kineser använder sina smartphones till att lyssna på musik.⁴

Den digitala utvecklingen har gjort den kinesiska staten än mer kapabel till att hantera, censurera och kontrollera sina medborgare på individuell nivå. Exempel på övervakningsteknik är, smarta identitetshandlingar som alla medborgare måste bära med sig, landets sociala kreditssystem, utvecklingen av ansiktsigenkänning och ‘The Great Firewall’ som skannar nätet på jakt efter olämpligt innehåll.⁵

Bland journalister och bloggare som följer den alternativa musikscenen i Beijing råder uppfattningen att sen Xi Jinping blev generalsekreterare 2012 har allt fler välkända livescener i Beijing stängts ner av myndigheterna. Liksom att ett stort antal rocklåtar censurerats eller tagits bort från nätet. Förmodligen inför det då stundade 30-årsjubileet för protesterna på Himmelska fridens torg 1989.⁶

---

¹ Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003) s. 192.

² The Japan Times, *Blow for China virus diplomacy as ‘One Sea’ friendship song leaves Filipinos furious*, 28/4 2020, <https://www.japantimes.co.jp/news/2020/04/28/asia-pacific/china-philippines-sea-song/#.XrfXIS-HIUu> [hämtad 2020-05-12].

³ Jeroen de Kloet, *China with a Cut: Globalisation, Urban Youth and Popular Music* (Amsterdam: Amsterdam, University Press, 2010) s. 190.

⁴ IFPI, *Music Listening 2019*, u.å., <https://www.ifpi.org/downloads/Music-Listening-2019.pdf> [hämtad 2020-03-18] s. 12.

⁵ Jean-Pierre, Cabestan, *The State and Digital Society in China: Big Brother Xi is Watching You*, 2020, <https://eds-a-ebscobost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=2a11db27-7c3e-4111-9c78-6ad340ecd97e%40sdc-v-sessmgr03> [hämtad 2020-05-04].

⁶ Nathanel Amar, *Chinese Alternative Music in the 2010s: A Lost Decade?*, 24/12 2019 u.å., <https://scream4life.hypotheses.org/1827> [hämtad 2020-03-19].

Sedan 2019 har kinesiska skattemyndigheter dessutom satt en skatt på 20% för utländska artisters biljettförsäljning per uppträdande. Denna avgift bekostas idag av de liveställen som vill boka utländska artister, vilket slår hårt mot små aktörers ekonomi.⁷

PROBLEMFÖRMULERING

Undersökningens utgångspunkt är att den alternativa musikscenen i Beijing är underställd den kinesiska staten och behöver anpassa sig för att inte riskera att stängas ner eller censureras. Kinas omfattande övervakning och kontroll av sina medborgare påverkar individerna i musikscenen, bland annat på vilka sätt de hanterar den politiska censuren och vilka möjligheter till motstånd de har.

Antagandet är att detta begränsar människorna inom den alternativa musikscenen i både yrkes- och privatlivet och att det finns risker med att vara involverad i en bransch som använder sig av mer eller mindre tillåtna metoder för att undslippa censuren.⁸

Enligt en rapport från 2019, utgiven av organisationen Freemuse, har regimen blivit ytterligare repressiv med extensiv övervakning av media, internet och det civila samhället.⁹ Det finns med andra ord stor anledning att studera hur människor inom den alternativa musikscenen i Beijing navigerar den politiska censuren och hårt reglerade musikscenen för att kunna syssla med det de älskar.

SYFTE & FRÅGESTÄLLNING

Studiens huvudsakliga syfte är att genom sju intervjuer och femton gruppobservationer av personer inom den alternativa musikscenen i Beijing försöka bidra till att förstå hur människor i konst- och kulturkretsar i totalitära samhällen hanterar politisk censur.

Vad gäller studerandet av politisk censur i autokratier har tidigare forskning riktat in sig på traditionell media och den senaste forskningen framförallt på censur av internet.¹⁰ Således syftar denna uppsats till att belysa informanternas förståelse och upplevelse av censuren.

---

⁷ Nathanel Amar, "Is China Headed Towards a Future Without Foreign Bands?", *RADII* 26/2 2019, <https://radiichina.com/is-china-headed-towards-a-future-without-foreign-bands/> [hämtad 2020-03-19].

⁸ Jeroen de Kloet, *China with a Cut: Globalisation, Urban Youth and Popular Music* (Amsterdam: Amsterdam, University Press, 2010) s. 183.

⁹ Freemuse, *The State of Artistic Freedom 2019 – Whose Narratives Count?* (Freemuse, 2019) s. 74.

¹⁰ Peter Lorenzen, "China's Strategic Censorship", i *American Journal of Political Science*, vol 58, no 2 (JSTOR: Midwest Political Science Association, 2014) s. 402-414.

Genom begreppen *biomakt* och *mikromakt* syftar uppsatsen till att beskriva informanternas erfarenheter av censur och övervakning och med begreppen *public* och *hidden transcript* avses att studera informanternas möjlighet till motstånd.

Forskningsfråga:

- **Vilka anpassningsstrategier använder individer inom den alternativa musikscenen i Beijing för att hantera Kinas politiska censur?**

BAKGRUND

Här följer ett kort avsnitt som berättar om ett antal viktiga nedslag i Kinas historia som gjort den alternativa musikscenen i Beijing till vad den är idag.

Efter Mao-eran, i slutet av 1970-talet, kom Deng Xiaoping till makten i Kina. Det kommunistiska partiet med Deng Xiaoping i spetsen lossade på en del av regeringens hårda kontroll vilket gav medborgarna större personliga friheter och öppnade upp landet, som tidigare varit en strikt planerad ekonomi, mot omvärlden.¹¹ En direkt effekt av vad som benämndes som ‘öppen dörr-politik’, – att alla stater skulle ha samma rättigheter och förutsättningar för att handla med Kina, blev det enorma inflödet av utländska produkter, däribland populärmusik till landet.¹²

Detta medförde ny teknologi som kassetter och kassettbandspelare, vilket hade en oväntad demokratiserande effekt som gjorde det möjligt för folk att kunna lyssna på den musik som de själva föredrog. Folk blev mindre beroende av statsproducerad media och alternativ kultur kunde lättare bubbla upp till ytan och nå nya åhörare.¹³

Rockmusiken är viktig för staden Beijing. Genren växte och stod på höjden av sin popularitet innan protesterna 1989 på Himmelska Fridens torg. Innan studentupproren var rock en underground-genre där lyssnarna tilltalats av musikernas skarpa sociala kritik. Som Wang skriver nådde Kinas unga en ny botten av kollektiv ångest och vanmakt efter studentupproren.¹⁴ Rock blev bannlyst från statlig television och det infördes fler restriktioner

---

¹¹ Hans Hägerdal, *Kinas Historia* (Lund: Historiska media, 2008) s. 359.

¹² Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003) s. 10.

¹³ Baranovitch 2003, s. 13.

¹⁴ Jing Wang, *Making and Unmaking Freedom: Sound, Affect and Beijing*, (Ohio: College of Fine Arts of Ohio University, 2012) s. 111.

på rockkonserter. Det blev också tydligt vad händelserna den 4:e juni hade gjort med de unga idealister som innan incidenten talat om att vara revolutionärer.¹⁵

Kinesisk rock är ofta associerad med staden Beijing. Det är kanske naturligt att den kinesiska rocken skulle få sitt starkaste fäste här med tanke på att det är landets mest politiserade stad. Staden drog till sig fler och fler utlänningar under 90-talet, vilka bosatte sig i de trendiga bar- och nattklubbstöta distrikten samtidigt som de växande universiteten drog till sig utländska studenter. Allt det här blev en grogrund för alternativ musik. Några av de första artister som spelade rock var immigranter som hittat varandras musikintresse och sällskap i Beijing. Baranovitch hänvisar till Peter Micic som beskriver det som att utlänningarna gav den kinesiska rocken den autenticitet och kredibilitet som de kinesiska musikerna eftersökte.¹⁶

I kinesisk lag har det införts censur över artister och hundratusentals olika låtar. Om staten anser att man drar till sig för mycket uppmärksamhet kan de säga åt en att sluta producera musik - eller ännu värre s.k. 'fengsha', 封殺. Ett uttryck som innebär att bli totalt raderad, eller till och med dödad, då man som individ anses hota Kinas suveränitet.¹⁷

TIDIGARE FORSKNING

I detta avsnitt tittar vi framförallt på tidigare forskning som undersöker konsekvenserna av censuren i Kina. Forskningsfältet som behandlar politisk censur är väldigt brett. Därför ska detta kapitel börja med det generella för att sist till rikta in sig på det specifika. Inledningsvis börjar vi med forskning om politisk censur i Kina för att därefter beskriva forskning om internetcensur i Kina och till sist politisk censur av musikscener i Kina.

FORSKNING KRING POLITISK CENSUR

Det är lätt att anta att all kritik mot auktoritära stater automatiskt censureras.^{18,19} Detta har varit det rådande antagandet inom forskning av politisk censur under lång tid. Samtida

---

¹⁵ Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003) s. 42-44.

¹⁶ Baranovitch 2003, s. 31.

¹⁷ Hon-Lun Yang, "Keeping China's Soundscape in Check: Censorship in Chinese Popular Music" *Asia Dialogue* 27/7 2017, <https://theasiadialogue.com/2017/07/24/keeping-chinas-soundscape-in-check-censorship-in-chinese-popular-music/> [hämtad 2020-03-19].

¹⁸ Rebecca MacKinnon, *Consent of the Networked – the world-wide struggle for Internet freedom*. (New York: Basic Books, 2012) s. 101.

¹⁹ Evgeny Morozov, "Whither Internet Control?", i *Journal of Democracy*, vol. 22, nr. 2. (New York: The Johns Hopkins University Press, 2011). s. 62-74.

forskning har dock kommit fram till nya slutsatser som visar att ett visst mått av kritik mot regimen inte alltid behöver censureras så länge den inte uppmanar till kollektiv handling.²⁰

Lorentzen skriver att de regler som bestämmer vad journalister får skriva om i Kina är under konstant förändring. En viss journalistisk "frihet", som ser till att hålla lokala auktoriteter i schack, är därmed alltid att föredra. På det här viset förblir auktoriteterna rädda för att bli utpekade i media, vilket i sin tur minskar lokal korruption. Därtill regleras dessa journalistiska friheter beroende på sociala spänningar, som potentiellt skulle kunna leda till revolt.

Lorentzen skriver därtill, att när anspänningen är hög ökar censuren och när den lättar kan man lossa på reglerna.²¹

Kina har gått från att främst censurera traditionell media innan den trycks till att ägna störst tid till att censurera på nätet, vilket man oftast måste göra när informationen redan ligger ute.²² Internets framfart har försvårat censureringsarbetet för regimen i Kina och därför har nätet blivit den primära platsen för att uttrycka åsikter.

POLITISK CENSUR PÅ KINAS INTERNET

Esarey och Xiao menar att till skillnad från journalister så får inte bloggare en lista från KKP* på ämnen att undvika eller ämnen att lyfta i sina artiklar. Bloggarna blir inte heller erbjudna mutor för att censurera sina texter i samma utsträckning som journalister. Deras bloggar är inte heller deras huvudsakliga inkomst.²³

I ett medium som är skapat av dem själva, och dessutom gratis, ser Esarey och Xiao hur bloggare skriver till sin publik - människor som är väl medvetna om vilken risk bloggare tar när de kritiserar eller har roligt på den kinesiska statens bekostnad. Det gör att läsarna blir bra på att förstå skribentens sarkasm och underliggande meningar i texten. Esarey och Xiao menar att bloggarna hjälper kinesiska medborgare att kritisera KKP* utan att råka ut för repressalier. Det politiska innehåll som finns på bloggarna är alltså en form av mellanväg

---

²⁰ Gary King, Jennifer Pan, Margaret E. Roberts, "How Censorship in China Allows Government Criticism but Silences Collective Expression", i *American Political Science Review*, (Cambridge: Cambridge University Press, 2013). s. 1-3.

²¹ Peter Lorentzen, "China's Strategic Censorship", i *American Journal of Political Sciences*, vol. 58, nr. 2. (Indiana: Midwest Political Science Association, 2014). s. 402-404.

²² Li Shao, "The Dilemma of Criticism: Disentangling The Determinants of Media Censorship in China", i *Journal of East Asian Studies*, nr. 18. (Cambridge: Cambridge University Press, 2018) s. 280-294.

* Kinas kommunistiska parti

²³ Ashley Esarey, Xiao Qiang, "Political Expression in The Chinese Blogosphere- Below the Radar", i *Asian Survey*, vol. 48, nr. 5. (Berkley: University of California, 2008) s. 768-769.

* Kinas kommunistiska parti

mellan vad människor vill säga och vad regimen går med på att de får säga.²⁴ Å andra sidan, som Lu och Qiu resonerar, blir bloggarna ingen vidare social aktivism utan visar snarare upp sina individuella livsstilar. Dessa grupper har ingen gemensam ideologisk grogrund på grund av deras diversifierade och individuella värderingar och livsstilar.²⁵

Pang studerar online communities i Kina och uppfattar att när en grupp stöter på myndigheternas censurer drar de sig hellre tillbaka än att börja bråka om yttrandefrihet. Även om Pang menar att många "civila" inom dessa slutna internetgrupper uttrycker ogillande mot regimen politiska förtryck och censur så förespråkar och utövar gruppernas moderatörer självcensur för att minska risken för repressalier. De flesta "civila" användare tycks se det som gruppens kollektiva uppgift att skydda moderatörer i internetgrupperna. Pang kallar det för ett "social safety valve" – att dessa grupper på nätet kan lätta på trycket i den spända stämningen mellan stat och medborgare.²⁶ Detta innebär samtidigt en form av bakslag för yttrandefriheten då internetcensuren blir ännu lättare att genomföra.²⁷ Användarna är inte bara vaksamma på sitt eget beteende på forumen utan har även uppsikt över varandra.

Samtidigt har det på senare tid blivit ovanligare med aktivism på nätet menar Yang. Som tidigare nämnt har nätforum och communityn agerat som tryckkokare där internetanvändare kan häva ur sig sina känslor. Detta skapar i sin tur en emotionell mobilisering som är central för aktivism på nätet enligt Yang.²⁸ Många internetprotester har sprungit ur just passionerat engagemang. Det som har skett de senaste åren är att internetcensuren i Kina har börjat använda sig av nya strategier. Numera använder de sig av preventiva metoder, det vill säga att censurera "dålig energi" eller negativa opolitiska kommentarer.²⁹

POLITISK CENSUR AV MUSIKSCENER I KINA

Jeroen de Kloet drar sina slutsatser av 16 års studier av musikindustrin i Beijing, Shanghai och Hongkong. Han menar att kinesisk lag är full av tvetydigheter, något som påverkar musikindustrin i landet. Den kinesiska staten kan i praktiken censurera vem som helst vid

---

²⁴ Esarey & Xiao 2008, s. 771.

²⁵ Jia Lu, Yinxi Qiu, "Microblogging and Social Change in China", i *Asian Perspective*, vol. 37, nr. 3. (Baltimore: John Hopkins University Press, 2013) s. 326-327) <https://muse.jhu.edu/article/713954/pdf> [hämtad 2020-04-03].

²⁶ Cuiming Pang, *Self-Censorship and the Rise of Cyber Collectives: An Anthropological Study of a Chinese Online Community*, 2008, https://pdfs.semanticscholar.org/58bf/69656f6217e7608f140fc781e998464896c3.pdf?_ga=2.207792977.2101969682.1585829178-395561502.1585829178 [hämtad 2020-04-03].

²⁷ Jonathan Hassid, *Safety Valve or Pressure Cooker? Blogs in Chinese Political Life*, 2012 <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2012.01634.x> [hämtad 2020-04-03].

²⁸ Goubin Yang, *Demobilizing the Emotions of Online Activism in China: A Civilizing Process*, 2018 <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/5313/2341> [hämtad 2020-04-03]

²⁹ Yang, *Demobilizing the Emotions of Online Activism in China: A Civilizing Process*.

vilken tidpunkt som helst. Det här betyder att också statsägda musikförläggare kan förhandla sig genom kryphål, vilket kan innebära att självcensurera, kringgå eller medvetet nonchalera regler enligt Kloet.³⁰ En vanlig taktik är att språkligt kamouflera namn på låtar eller låttexter.

Publiken är i sin tur medveten om de stränga reglerna för musikindustrin. Det, menar Kloet, gör att fansen mer lyhört plockar upp det som sägs (eller inte sägs) i musiken. Kloet beskriver det som en lek där det enda man vet är att man aldrig vet vad som kommer närmast. Vilket livehouseägarna*, musikbolagen, musikerna och journalisterna runt musikscenen är införstådda i.³¹

Att producera och skriva musik på engelska har visat sig vara ett mer effektivt sätt att undgå censuren. Storskaliga konserter är svåra att få godkända då myndigheterna inte vill se stora folksamlingar, särskilt vad gäller unga människor. Kloet menar att alla är involverade i att utforska var gränsen för censuren går, om den gränsen överträds kan det leda till att myndigheterna blir ännu mer repressiva under en period.³²

Den kinesiska censuren pekar ut sex och politik som förbjudna ämnen i låttexter. Detta förbud drar simultant till sig uppmärksamhet. Det är en av paradoxerna med censuren. Som att ett förbud mot rockmusik vilket tidigare funnits i kinesisk musikhistoria, samtidigt bidrog till att marknadsföra rockmusik som en genre för de förtryckta och rebelliska. Kloet menar att censuren varit en viktig drivkraft för kinesisk rock- och punkmusik, och det finns exempel där artister har velat få "problem" med myndigheter eftersom det i sin tur genererat uppmärksamhet.³³

Kloet och Baranovitch är ense om att musikkensuren inte endast är påtvingad medborgarna av staten. Baranovitch skriver att staten och egenanställda musiker samverkar, på det sättet att musikerna skapar politiserad musik som stämmer överens med partiets överhängande ideologi. Inte för att det annars skulle innebära hård bestraffning utan för att musikerna i gengäld får stor uppmärksamhet i statlig media för sin person och musik.³⁴

---

³⁰ Jeroen de Kloet, *China with a Cut: Globalisation, Urban Youth and Popular Music* (Amsterdam: Amsterdam, University Press, 2010) s. 183.

* Begreppet 'Livehouse' är ursprungligen japanskt och används flitigt i Kina för att beskriva en plats där man spelar live musik. Oftast avser det mindre klubb- och spelningslokaler.

³¹ Kloet 2010, s. 184-185.

³² Kloet 2010, s. 187.

³³ Kloet 2010, s. 189-190.

³⁴ Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003) s. 191.

TEORI

Teoriavsnittet är uppdelat i två delar. Först beskrivs kort Foucaults studier av makt och övervakning. För att förstå hur makt opererar i moderna samhällen redogör vi för två centrala begrepp i analysen: *biomakt* och *mikromakt*. Detta görs för att titta på censurans effekter på människor i det kinesiska samhället och deras upplevelser av censuren. Detta är särskilt relevant i ett land som Kina, där det kommunistiska partiet gjort det till en politisk och ekonomisk angelägenhet att digitalisera landet och därmed expandera övervakning under paroller om utökad kontroll och säkerhet.³⁵

Därefter följer ett avsnitt om James C. Scotts motståndsteori där han skiljer på *public* och *hidden transcript*. Heredia menar att Scott driver tesen att motstånd inte behöver vara en organiserad eller revolutionär aktivitet. Även att agera i hemlighet eller för att få omedelbara egna fördelar är former av motstånd.³⁶ Det är denna typ av vardagligt motstånd som kan synliggöras med hjälp av Scotts begrepp, i autokratier där motstånd är svårobserverat och innebär direkta risker för individerna.

FOUCAULT

Foucault uppfattar inte makt som något du kan äga, i motsats till den populärkulturella idén om att någon kan sitta på makten. Makt är istället något du utövar genom den andres godtycke eller underkastelse. Makt är därmed relationellt.³⁷

Under slutet av 1700-talet ser Foucault ett skifte i maktutövning med modernitetens födelse. Nedgången av suverän makt det vill säga pyramidliknande maktstrukturer förklaras av förändringen av ekonomiska strukturer i och med industrialiseringens intåg. I dess ställe växer den disciplinära makten fram, som med Foucaults exempel hellre disciplinerar individen i ett fängelse än att avrätta denne. Disciplinen har förmågan att öka kroppens krafter ur en ekonomisk synpunkt samtidigt som tvingande lydnad kan minska kroppens politiska inflytande. Foucault skriver att idéer som t.ex. Benthams kända panoptikon med syftet att ständigt uppleva sig övervakad och i förlängningen övervaka sig själv - spridit sig till andra områden som skola, sjukhus och den militära organisationen.³⁸ I utformningen av dessa

---

³⁵ Jean-Pierre Cabestan, *The State and Digital Society in China: Big Brother Xi is Watching You*, 2020, <https://eds-a-ebscobhost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=2a11db27-7c3e-4111-9c78-6ad340ecd97e%40sdc-v-sessmgr03> [hämtad 2020-05-04].

³⁶ Marta Iñiguez de Heredia, *Patterns and Practices of Everyday Resistance: view from below*, 2017, <https://manchester-universitypressscholarship-com.ludwig.lub.lu.se/view/10.7228/manchester/9781526108760.001.0001/upso-9781526108760-chapter-003> [hämtad 2020-05-04].

³⁷ Michel Foucault, *Övervakning och straff*, 4 uppl. (Lund: Arkiv Förlag, 1987) s. 32.

³⁸ Michel Foucault, *Övervakning och straff*, 4 uppl. (Lund: Arkiv Förlag, 1987) s. 139-140.

miljöer sägs att överblickbarheten ska göra utrymmena trygga och säkra, men ur ett historiskt perspektiv har säkerhetsmekanismerna kommit att bli ett sätt för stater att kontrollera sina medborgare.³⁹

BIOMAKT

Med det sagt, ser Foucault att makten med nya tekniker och teknologier sträcker sig längre än den disciplinära. Denna utövning omfattar disciplinär makt, men befinner sig också på en helt annan nivå. Denna disciplin skriver Foucault är en makt “som inte är riktad mot människan som kropp utan människan som art”.⁴⁰ Genom statistik kan man ta kontroll över förhållandet mellan födselar och dödsfall och fortplantning och fruktbarhet. Detta studerande av befolkningen för att administrera deras biologiska processer är vad Foucault kallar *biomakt*.⁴¹

Det unika är ansatsen att förbättra mänskligt liv. Snarare än att se döden som en slump blir sjukdom till en befolkningsfråga att studera. Dödligheten ska sänkas och detta är inte effektivt att förändra på detaljnivå, som i fallet med disciplinerande makt. *Biomakt* reglerar snarare än disciplinerar, den vill främja liv och kontrollera sannolikheter och brister. Som Foucault påpekar är döden nu oväntat nog en frihet där man kan undfly all makt. Ett exempel är läkarvetenskapens utveckling som gett oss kunskap om folkhälsa, sexualitet och reproduktion. Detta framsteg har avancerat *biomakten* som i sin tur har skapat en normalisering kring kunskap. I vad som ibland brukar benämnas expertkultur är vi människor benägna att lyssna på de som vi tror vet bäst, det vill säga experterna. Denna typ av kunskap fungerar också som en teknik för övervakning och som en reglering av vårt beteende.

Ett handfast exempel på *biomakt* är den kinesiska ettbarnspolitiken som implementerades med hänvisning till vetenskaplighet och fokus på befolkningen som helhet. Statens så kallade familjeplaneringsprojekt reglerade befolkningens biologiska processer, samtidigt som människorna anpassade sig efter normer och värderingar som kom med detta.⁴²

MIKROMAKT

Detta leder in oss på *mikromakt*, ett begrepp som Foucault egentligen själv aldrig myntat. Däremot kallar Foucault den makt som inte utövas ovanifrån av stat eller polisväsende för

---

³⁹ Michel Foucault, *Säkerhet, territorium, befolkning* (Hägersten: Tankekraft Förlag, 2010) s. 28-29.

⁴⁰ Michel Foucault, *Samhället måste försvaras* (Hägersten: Tankekraft förlag, 2008) s. 219.

⁴¹ Michel Foucault, *Samhället måste försvaras* (Hägersten: Tankekraft förlag, 2008) s. 220.

⁴² Foucault 2008, s. 224-229.

maktens mikrofysik, det innebär istället en verkan av strategiska positioner och aktiva relationer.⁴³ Dessa mekanismer verkar i våra sociala relationer på en lokal nivå, inom familjen, skolan och kärleksrelationer.

Denna *mikromakt* påverkar våra inställningar, normer och värderingar. Foucault påpekar att våld inte är nödvändigt vad gäller mikromakt, utan att individen själv många gånger “axlar maktens tvång och (...) han blir principen för sitt eget underkuvande”.⁴⁴ Det handlar om en disciplinerade mikromakt som formar individer genom normalisering, kontroll och träning. Dessa processer kan utövas av individer som föräldrar, läkare eller chefer som därmed får makten att bestämma normen. Som Foucault skriver utgör dessa *mikromakter* en sorts indoktrinering som gör det möjligt för individerna att anpassa sig till de allmänt ställa kraven.⁴⁵

I relation till mitt forskningsområde är maktutövande som sträcker sig bortom det disciplinära relevant för att förstå människors uppfattning av censuren. Som Foucault beskriver det drivs teknologisk utveckling framåt av *biomaktens* expansion. I Kina där ansiktsgenkänning, övervakning av internet, sociala kreditsystem och statliga identitetskort är några av de innovationer som reformerat samhällets hantering av sin medborgare har tekniken förbättrat vardagslivet, men också gett partiet möjlighet att belöna och bestraffa sina invånare på individnivå.⁴⁶ *Biomakt* är en lins för att kunna synliggöra hur smart maktutövning utan och med befolkningens vetenskap påverkar människors vardagsliv. Därtill är begreppet *mikromakt* användbart för att beskriva makt mellan individer i sociala relationer. Mikromakt visar också på hur maktdiskursen påverkar vardagslivet samt hur individer och nätverk själva bidrar till att upprätthålla maktstrukturer.

J. C. SCOTT

Som tidigare nämnt är Scott intresserad av mindre uppenbara former av motstånd. Detta begrepp, vardagligt motstånd illustrerar ett motstånd som ska dra till sig liten eller ingen uppmärksamhet alls. Detta görs av grupper eller individer som ser det som sin enda möjlighet att kritisera eller göra ner en överhet.⁴⁷ Vidare har Scott utvecklat en teori som beskriver en

---

⁴³ Michel Foucault, *Övervakning och straff*, 4 uppl. (Lund: Arkiv Förlag, 1987) s. 31-34.

⁴⁴ Michel Foucault, *Övervakning och straff*, 4 uppl. (Lund: Arkiv Förlag, 1987) s. 203.

⁴⁵ Foucault 1987, s. 223.

⁴⁶ Jean-Pierre Cabestan, *The State and Digital Society in China: Big Brother Xi is Watching You*, 2020, <https://eds-a-ebsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=2a11db27-7c3e-4111-9c78-6ad340ecd97e%40sdc-v-sessmgr03> [hämtad 2020-05-04].

⁴⁷ James C. Scott, *Weapons of the Weak: Everyday form of Resistance*, 3 uppl. (New Haven: Yale Univ Press, 1985) s. 31-33.

konflikt mellan en dominant kulturs *public transcript* och en svag eller maktlöskulturs *hidden transcript*. Dessa två begrepp ska vi nu undersöka närmare.

PUBLIC TRANSCRIPT

I *public transcript* handlar det om att tillsammans spela upp ett bestämt "manus" som den överordnade fastställer. För den underordnade är det snarare en guide för att maskera sina riktiga åsikter och känslor. Därtill är den överordnade ute efter autenticitet och kommer missgynna den underordnade om denne misstänker att det bara är ett framträdande. Slutligen är denna chimär eller teater ett sätt för den underordnade att försöka lista ut de potentiellt farliga eller hotfulla intentionerna hos den överordnade.⁴⁸ Värt att belysa är dock att om den underordnade går utanför "manus" kan den riskera direkta fysiska eller psykiska sanktioner, medan den överordnade endast riskerar att göras till åtlöje.⁴⁹

HIDDEN TRANSCRIPT

Hidden transcript är istället det som pågår, för att låna ett begrepp av Goffman, bakom scenen. Detta görs med syftet att den överordnade inte ska kunna observera vad som görs och sägs. Scott beskriver tre karaktäristika för *hidden transcript*. Den är specifik för en viss social miljö med vissa givna aktörer, *hidden transcript* gäller både gester, talat språk eller förfaranden. För en underordnad kan det innebära att medvetet sabotera eller dra fötterna efter sig på arbetstid och för en överordnad kan det innebära mutor eller att i hemlighet åtnjuta överdriven lyx. Scott understryker att det är en konstant strid mellan *public transcript* och *hidden transcript* - att det är denna arena som är den vanligaste platsen för konflikt och vardaglig klasskamp.⁵⁰

Scott säger att ideologiskt motstånd gror bäst när det inte står under omfattande övervakning. Kinas kontroll- och säkerhetssamhälle arbetar hårt för att förutse motstånd och vill inte lämna något åt slumpen.⁵¹ Därför kan Scotts teori bidra till studien med en syn på motstånd som individuell och samtidigt ofta dold för den överordnade. Därtill kan dessa vardagliga situationer som inte inrymmer kollektiv handling eller rättframma manifest fortfarande visa på ihärdighet trots att många kineser varken kan, vill eller vågar uttrycka ett motstånd i *public transcript*.

---

⁴⁸ James C. Scott, *Domination and the Arts of Resistance: hidden transcripts* (London: Yale Univ. Press, 1990) s. 3.

⁴⁹ Scott 1990, s.11.

⁵⁰ Scott 1990, s. 13-14.

⁵¹ Scott 1990, s. 12.

Dessutom kan det mått av social kontroll och övervakning som vi ser i autokratiska samhällen också komma att förhindra möjligheten att ha ett *hidden transcript*, enligt Scott.⁵² Detta kan vi se på censuren av nätet i Kina, där man övervakar och går in och modererar i privata chattforum.⁵³ Detta är ännu ett avancemang av den kinesiska staten för att motverka motstånd.

METOD

Jag snubblade över mitt forskningsområde under en utbytetermin år 2016 på Peking University i Beijing. Det var under en spelning på ett idag igenbommat livehouse* som jag introducerades för en grupp människor som på olika var engagerade i den alternativa musikscenen.

I denna del redogör jag för uppsatsens metodologiska tillvägagångssätt som använts i studien för att kunna besvara uppsatsens frågeställning och problemformulering. Kapitlet har underrubriker med metoder och urval och vidare med hur intervju respektive observation gått till. Slutligen redovisas kodning och analys av materialet varefter kapitlet avslutas med en generell metoddiskussion.

METODVAL

För att få till ett riktigt metodval som tar hänsyn till vetenskaplighet, tidsaspekt och resurser utgick jag ifrån Merriam & Denscombes metodböcker, vilket underlättade för att få en riktning i studien. Slutligen styrdes metodvalet utifrån ett antal aspekter. För det första lämpade sig en kvalitativ studie eftersom uppsatsen syftar till förståelse. Därtill ville jag nå en djupare kunskap om hur informanterna själva uppfattar sin verklighet och då lämpar sig det hermeneutiska synsättet tillsammans med en kvalitativ metod.⁵⁴

För det andra fanns det en naturlig inramning i och med denna grupp av människor som alla engagerade sig inom musikscenen. Detta tillsammans med att jag sökte ett holistiskt perspektiv på gruppen gjorde att en fallstudie skulle vara bäst lämpad för studien.⁵⁵ För det tredje var det viktigt att skapa tillit mellan forskare och informanter eftersom studiens

---

⁵² James C. Scott, *Domination and the Arts of Resistance: hidden transcripts* (London: Yale Univ Press, 1990) s. 124-125.

⁵³ Cuiming Pang, *Self-Censorship and the Rise of Cyber Collectives: An Anthropological Study of a Chinese Online Community*, 2008, https://pdfs.semanticscholar.org/58bf/69656f6217e7608f140fc781e998464896c3.pdf?_ga=2.207792977.2101969682.1585829178-395561502.1585829178 [hämtad 2020-04-03].

* Livehouse är ett japanskt begrepp och används flitigt i Kina för att beskriva en plats där man spelar live musik. Oftast avses mindre klubb- och spelningslokaler.

⁵⁴ Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 33.

⁵⁵ Martyn, Denscombe, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 97.

ämnesval är kontroversiellt i Kina. Merriam menar att det är viktigt att studera informanterna i den miljö som de gemensamt verkar i och gärna under en längre tid eftersom det är viktigt utifrån en trygghetsaspekt, vilket även är grundläggande inom fallstudier. Genom att observera gruppen fick studien en behövlig "mjukstart" då jag både kunde observera men också vara behjälplig och svara på frågor som informanterna hade.⁵⁶

Under studiens gång upptäcktes att även om observationerna gav inblickar i människornas liv under censuren så saknades det en mer fyllig beskrivning av subjektiva faktorer i form av informanternas tankar och känslor.⁵⁷ Intervju som metod kunde med andra ord komplettera studien. Under intervjuerna kunde jag även styra samtalet utefter specifik information som jag ville ha svar på, vilket inte är möjligt vid en observation.⁵⁸

Studien genomfördes mellan den 30 september 2016 och 15 januari 2017. Dessa datum avser tiden, från första kontakt med nätverket tills dess att studien naturligt avslutades med att jag lämnade Beijing. Det empiriska underlaget för studien är; 15 observationstillfällen och 7 stycken semistrukturerade intervjuer.

URVAL

Det finns som tidigare nämnt risker förknippade med studera forskningsområden som behandlar politisk censur av kultur i Kina, precis som att det kan vara farligt att vara drivande och delaktig i nätverk som förespråkar annan musikkultur än dom kommersiella akter regisserade av det kommunistiska partiet.⁵⁹ Dessa omständigheter påverkade möjligheten för mig i rollen som forskare att styra mitt urval bland intervjuerna i den utsträckning som hade varit önskvärd.

Urvalsmetoden var snöbollsurval* då jag fick kontakt med nätverket via en spelning. Där stiftade jag bekantskap med en så kallad grindvakt* som jag senare över WeChat berättade om

---

⁵⁶ Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 104-105.

⁵⁷ Sharan B Merriam 1994, s. 43.

⁵⁸ Sharan B Merriam 1994 s. 88.

⁵⁹ Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003).

* Snöbollsurval är ett icke slumpmässigt urval där redan utvalda personer rekommenderar andra passande personer.

* Grindvakt är en försvenskning av ordet gatekeeper. I detta fall är grindvakten den person har tillgång till en plats eller grupp och kan bistå forskaren tillträde.

mitt projekt för, och som i sin tur delade informationen med resten av gruppen om att jag skulle observera dem över tid.⁶⁰

Denna grindvakt la grunden för att undersökningen kunde ta fart, eftersom hen la fram fördelarna för resten av gruppen med denna typ av forskning. Gruppen blev med andra ord välvilligt inställd till mig tack vare grindvakten. Med Denscombes ord blev grindvakten en “ovärderlig vägvisare” för mig och för den fortsatta studien.⁶¹

Efter ett snöbollsurval som framförallt såg till att det fanns lust och frivillighet hos informanterna gjordes därefter ett subjektivt urval till intervjuerna baserat på fyra fundament.

- 1) Att informanterna talade begriplig engelska i tal och skrift
- 2) Engagemang under minst 2 år inom den alternativa musikscenen
- 3) Yrkesmässig bredd för att ge fler perspektiv och erfarenheter
- 4) En jämn fördelning mellan män och kvinnor

Yrkesmässig spridning på intervjuade:

Journalister	2
Musiker	3
Anställd vid skivbolag	1
Doktorand i musik vid Peking University	1

INTERVJU

Intervjuerna genomfördes mellan 29:e oktober och 11:e december 2016. Efter en knapp månad av observation gjordes bedömningen att det gått tillräcklig tid samt att det fanns tillit nog för att gå vidare till att fråga om intervjuer med dom informanter som kunde tänka sig att ställa upp. Eftersom jag visste vilken typ av information jag eftersökte, utan att det för den delen behövde vara i en särskild ordning eller struktur på intervjuerna, använde jag mig av semistrukturerade personliga intervjuer.⁶²

---

⁶⁰ Martyn, Denscombe, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 70.

⁶¹ Denscombe 2018, s. 70-90.

⁶² Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 88.

Intervjuguide

Intervjuguiden var utformad på ett sådant vis att varje intervju började med enklare deskriptiva frågor om arbete eller familj för att få igång ett samtal, och senare låta intervjun kretsa kring centrala teman som anknöt till studiens forskningsfråga. Under alla intervjuer leddes samtalet av informanten. Denna passiva styrning av intervjun gjorde att jag trots forskningsfrågans känsliga art kunde få fram erfarenheter, åsikter, värderingar och känslor från informanterna. De frågor som ställdes var både hypotetiska och idealfrågor för att det som Merriam menar öppnar upp för personliga svar.⁶³ Innan den första intervjun fick en kinesisk vän ögna igenom intervjuguiden för att säkerställa att inga frågor var konstiga eller för direkt ställda.*

Tillvägagångssätt

Fem av intervjuerna tog plats i informanternas hem och två på bar. Detta utefter informanternas önskemål. Innan varje intervju gick jag igenom vad intervjun skulle beröra för teman och vad informationen skulle användas till. Även om informanterna hade all fakta på förhand, gick jag igenom anonymitet och frivillighet en extra gång och poängterade att de närsomhelst kunde dra sig ur studien. Varje intervju varade mellan 45-60 minuter.

OBSERVATION

Femton observationer gjordes mellan 5 september 2016 och 7 januari 2017. Data samlades in med hjälp av deltagande observation för att det var en lagom diskret insamlingsmetod.

Deltagande observation fokuserar på förståelsen och innebörden bakom en handling, precis det som studien fokuserar på. Denscombe kallar den valda inriktningen för *Deltagande som observatör*. Således är forskarens avsikt erkänd, vilket kan säkerställa samtycke från gruppen.⁶⁴ Tack vare grindvakten var många nyfikna på projektet och jag fick snabbt kontakt med flera.⁶⁵

Observationsschema

Observationsschemat var framförallt ostrukturerat eftersom jag till en början ville få en helhetskänsla av gruppen. I ett tidigt stadium stod det klart att studiens intresse skulle centreras runt censuren effekter på informanterna, hantering och eventuella motstånd. Därför

---

⁶³ Merriam 1994 s. 92-95.

* Fullständig intervjuguide i Appendix I.

⁶⁴ Martyn, Denscombe, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 308-309.

⁶⁵ Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 106.

är observationsschemat inriktat på det som Denscombe kallar för *fokuserade observationer* där det förbjudna, ovanliga eller inkonsekventa är mest tänkvärt. Mycket tid gick åt till att identifiera eventuella problem som gruppen och informanterna upplevde. Därav var de fältanteckningar som talades in i mobiltelefonen och transkriberades in i datorn efter observationerna viktiga. Detta gjorde att datorn blev den plats som möjliggjorde reflektion och kunde generera nya idéer.⁶⁶

Tillvägagångssätt

Observationstillfällena skedde i två rep- och konsertlokaler, på tre barer och i två av informanternas hem. Alla var väl medvetna om att jag var på plats på grund av min studie, även om den insikten eventuellt bleknade med tiden – deltagarna blev vana vid min närvaro. Alla observationstillfällen var i form av möten, spelningar eller evenemang då gruppen samlades för att planera framtida konserter eller delta i/arbota på konserterna. Till en början höll jag mig kamouflerad i gruppen men allt eftersom tiden gick fick jag fler uppgifter tilldelade mig och det tog emot att inte “bli en i gruppen” vilket medförde en del oundvikliga skuld känslor när studien närmade sitt slut och jag skulle överge dem.⁶⁷ Det finns alltid en risk för bias hos forskaren med denna typ av metod, eftersom den kräver personlig involvering. Utan observationerna upplever jag ändå att den nivå av intimitet som krävdes för att diskutera svåra ämnen hade haltat avsevärt.⁶⁸

KODNING OCH ANALYS

Den sammanställda transkriberade datan uppgick till cirka 150 sidor text. För att på ett smidigt sätt kunna hantera mängden data användes programmet NVivo 12. Programmet hjälpte till i den initiala kodningen av materialet. Initial deskriptiv kodning utfördes på en fjärdedel av materialet. Ett begränsat urval i initial kodning kan enligt Saldaña bespara forskaren tid och snabbare leda fram till större teman och mönster.⁶⁹ Detta gjordes för att hitta frekventa koder som sedan kunde användas som utgångspunkt i en andra cykel av kodning av råmaterialet. Kodningen av materialet var deduktiv och eftersom forskningsfrågan var så explicit föranledde det mig att leta efter specifika teman i materialet.

---

⁶⁶ Martyn, Denscombe, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 310-11.

⁶⁷ Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 108.

⁶⁸ Merriam 1994, s. 115-116.

⁶⁹ Johnny Saldaña, *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. (Los Angeles, SAGE Publications, 2009) s. 74.

Materialet är tematiskt analyserat på så vis att jag kodade efter vad som uppfattades som betydelsefulla handlingar, upplevelser eller känslor, som till exempel “säger emot” eller “går emot sociala regler”. För att upptäcka bredare teman användes tematisering, inspirerat av grundad teori. Detta gjordes genom att placera koder som hängde samman i större högar, eftersom att en del koder ansågs höra ihop.⁷⁰ Slutligen kom jag fram till tre teman, *motstånd*, *anpassning* och *intern konflikt*. Tema *motstånd* kom från koder som sabotage, tala illa om KKP*, försvar, och frustration. Tema *anpassning* kom från koder som undvika problem, rädsla, övervaka varandra, individuella fördelar. Tema *intern konflikt* blev ett paraply för koder som dubbelhet, oro, förpliktelser och skam.

Etiska ställningstaganden

Alla som intervjuats och observerats har anonymiserats i studien vilket var av yttersta vikt för att inte utsätta någon informant för onödiga risker. Studien använder fiktiva namn och nämner inte heller namn på livehouses, barer eller arbetsplatser.

Något att ta i beaktande är att materialet är insamlat 2016-2017 men att uppsatsen färdigställs nu. Det är viktigt att ta hänsyn till att materialet transkriberades och kodades under våren 2017 och att metod valdes innan jag var ute på fältet under hösten 2016. Självklart är det inte idealt att studien står färdig nu, men med precision och transparens framhålls att studien gått till på ett tillförlitligt sätt.

Begränsningar

Språkbarriären var ett hinder på så vis att det inte var möjligt att observera de informella samtalen informanterna emellan. Det talades engelska med mig som forskare och i större grupper vid möten och konserter. Men de flesta informella samtalen skedde på kinesiska och Merriam menar att dessa samtal ofta är av stor vikt för deltagarna.⁷¹ Det kan vara där man ventilerar känslor eller uttrycker jargong och sarkasm. Det senare var svårt för mig att snappa upp och hade kunnat medföra värdefulla data.

Validitet och reliabilitet

För att kunna trygga studiens validitet och reliabilitet har jag dels använt mig av triangulering,

---

⁷⁰ Jeroen de Kloet, *China with a cut: globalisation, urban youth and popular music*, (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010) s. 398.

* Kinas kommunistiska parti

⁷¹ Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 114.

vilket innebär att man studerar samma fenomen på flera sätt. I det här fallet genom både intervju och observation, detta görs för att få en mer tillförlitlig bild av verkligheten. Utöver detta observerade jag gruppen under flera månaders tid med upprepade observationer i samma miljöer för att öka validiteten. Dessutom har jag använt mig av horisontell granskning vilket innebär att jag låtit sociologistudenter på masternivå gå igenom mina resultat och tillsammans resonera kring huruvida fynden verkar sannolika eller ej. Genom att beskriva min metod så noggrant som möjligt och vara transparent för att fler ska kunna replikera min studie kan jag även säkerställa en god reliabilitet.⁷²

Trots det kan det finnas en viss bias i och med att jag inte är kinesisk medborgare, inte är från Beijing och inte talar kinesiska. Med störst sannolikhet har jag en västerländskt präglad syn på politisk censur i autokratier. När jag därtill använder makt- och motståndsteori producerade av andra västerländska teoretiker kanske jag riskerar att förlora viktigt material.

METODDISKUSSION OCH ALTERNATIVA METODER

Som med alla forskningsmetoder finns det nackdelar värda att problematisera.

Fallstudieforskning som metod är förknippad med vad vi kallar en generaliseringsproblematik, detta gäller även för kvalitativ forskning i allmänhet. I min studie skulle kritiker kunna säga att fallet är så pass unikt att det i bästa fall kan generera en hypotes som i sin tur skulle kräva fler liknande fallstudier för att kunna testas. I förlängningen är det därmed svårt att utveckla teorier från fallstudier, menar Denscombe.⁷³

Denna kritik beror förmodligen på att det inte finns en konsensus av vad en fallstudie innehåller, hur de ska studeras och analyseras. I mitt fall där studien krävde en djupdykning för att kunna observera mer än det först förekommande, är fallstudier särskilt användbara. Vi behöver fallstudier för att vi ständigt behöver förstå komplexa sociala fenomen. Att kunna använda sig av flera variabler för att studera ett fenomen kan ge en helhetsbild som är särskilt verklighetsförankrad. Fallstudier är därtill intressanta för att de har en humanistisk aspekt, på så vis att de vidgar läsarens förståelsehorisont. Sist är fallstudiens styrka närhet. Min studie hade inte överhuvudtaget varit möjlig utan närhet och tillit.⁷⁴

En annan metod som hade lämpat sig väl för denna studie är grundad teori (GT) där man producerar teori genom den data man inhämtat utan att ha ett förutbestämt ramverk. Det är

---

⁷² Sharan B Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994), s. 179-183.

⁷³ Martyn, Denscombe, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 97.

⁷⁴ Merriam, *Fallstudien som forskningsmetod*. (Lund, Studentlitteratur, 1994).

med andra ord en teorigenererande metod som kräver att den är inkorporerad från början. I denna studie finns inslag av explorativ forskning som förknippas med GT på så vis att studien inte faller på teorin, som istället har tillkommit efter datainsamlingen. Kriterier frekventa i GT, att studera människor i samspel, deltagarens världsbild i centrum och fallstudieforskning, hade med fördel fungerat i denna studie.⁷⁵

RESULTAT & ANALYS

Inledningsvis presenteras resultat och utdrag av intervjuer på temat *motstånd*. Genom denna struktur behandlas även *anpassning* och *intern konflikt*. Samtliga teman kontextualiseras löpande genom att relateras till Foucaults och Scotts teorier presenterade i teoriavsnittet.

MOTSTÅND

Det som framkommit i studien är flera olika former av motståndshandlingar. Vi ser exempel på vardagligt motstånd och motstånd som ageras ut både i arbets- och privatlivet.

“You see a lot of us young’s, having alcohol problems, having drug problems. We take it out on ourselves. If we can’t say what we want, I mean, many of us take it out on ourselves. Like, we fuck up our selves. We don’t want to be at service for our country. They would rather die young. So yeah, that politics too...”

(Informant nr. 3)

Informanten beskriver en medvetenhet kring resultatet av en kvävande censur och övervakning från den kinesiska statsapparaten. I citatet menar informanten att den påtvingade tystnaden gör att unga tar ut sin frustration och maktlöshet på sig själva. Min tolkning är att Scott skulle kalla detta ett *hidden transcript* som inte den överordnade nödvändigtvis är medveten om. Ändå har informanten en klar bild av att detta är en politisk motståndshandling som i förlängningen ska straffa överheten. Genom att dö ung undviks konformitet. Foucault skulle förmodligen mena att valet av en dekadent livsstil med droger och alkohol leder till samhällets avfärdande av individen som en belastning. Genom Foucaults begrepp *mikromakt* belyses de sanktioner som utövas av mindre auktoriteter, som lokalsamhälle och familj, för att individen själv ska vilja förändra sitt beteende och livsstil.

---

⁷⁵ Martyn, Denscombe, Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna. (Lund, Studentlitteratur, 2018), s. 156-157.

“People do fight for their rights, but the means are different, unlike in the west where people are feminists and outspoken political [...] but here, by refusing to get married or living an atypical lifestyle, that’s also a way of fighting.”

(Informant nr. 2)

Återigen vittnar informantens uppgifter om en klar insikt i att det finns politisk kampvilja men att det samtidigt krävs andra strategier för att undkomma censuren. I citatet tycker även informanten att det finns diskussionsområden där censuren inte alltid lägger sig i. Lorentzen skriver i sin artikel där han diskuterar journalistyrkets handlingsutrymme att en begränsad frihet har en positiv inverkan på samhället. Den kinesiska staten ser till att genom den begränsade friheten minska möjligheten till motstånd då man som i citatet ovan bekräftar en positiv utveckling.⁷⁶ Att välja en annan livsstil än den strikt konventionella är också ett sätt att göra motstånd, enligt informanten.

Nedan berättar en informant om hur hen arbetar med att på olaglig väg få in utländska artister i Beijing.

“To be able to get the bands into Beijing, one way is to change the name of the band, like ‘John Ostrum and the Orchestra’. Because maybe the guitarist is called John. But that’s just an example, it’s not true. We also help them to send in lyrics that the state will ok. But this is a very secret business”

(Informant nr. 1)

Enligt informanten är denna strategi för att undkomma censuren och i förlängningen stärka den alternativa musikscenen i staden vanligt förekommande. Som Kloet skriver är det inte ovanligt för musikbranschen att medvetet nonchalera regler och att kamouflera namn på låtar och låttexter.⁷⁷ Detta exemplifieras väl i det ovanstående citatet. Den här formen av motstånd går utöver Scotts definition av vardagligt motstånd, då strategin verkar ha satts i system. Det är också en oerhört riskabel form av motstånd som potentiellt kan vara väldigt farlig.

---

⁷⁶ Peter, Lorentzen, “China’s Strategic Censorship”, i *American Journal of Political Sciences*, vol. 58, nr. 2. (Indiana: Midwest Political Science Association, 2014).

⁷⁷ Jeroen de, Kloet, *China with a cut: globalisation, urban youth and popular music*, (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010).

“Some artists that were really successful in the underground scene, playing at live houses and like, having some type of agenda, can, like, switch. I’ve seen it happen. I mean, their ditching their ideals just to go overseas and get rich.”

(Informant nr. 5)

Det här citatet inrymmer både *motstånd* och *anpassning*. Informanten tycker att musiker som kommer från den alternativa musikscenen sviker sina ideal när de anpassar sig för att nå kommersiell framgång. Det går att tolka som att delaktighet i den alternativa musikscenen visar på ett motstånd. Särskilt där hen i citatet talar om att ha “någon form av agenda”, troligtvis en politisk sådan som tvingas bort i samband med karriärutvecklingen. I nätverkets *hidden transcript* är det viktigt att visa att man är autentisk och att inte ge upp sina ideal. Eftersom ett *hidden transcript* är beroende av en gemensam miljö med givna aktörer är det enligt Scott inte konstigt att dessa ideal inte vidmakthålls när man lämnar musikscenen. Foucault skulle därtill säga att de normaliserade krafterna är verksamma på individerna och att mikromakten förmodligen framhåller alla fördelar som det innebär att få sin musik legitimerad av den kinesiska staten och samhället.

ANPASSNING

Vi kommer med det att fortsätta i samma spår som föregående citat. Informanterna tar upp både hur de tänker innan de agerar och hur en del inte upplever att de anpassar sig. Oavsett sker deras engagemang inom musikscenen med ett säkerhetstänk och med hänsyn till deras privatliv.

“I have friends who try to live out the punk rock lifestyle full on, but in China if you don’t want to get problems there is no one to take it out on except yourself. Revolution by destroying yourself, haha.”

(Informant nr. 5)

Informanten tycker att det inte är rimligt att leva ut en alternativ livsstil. Denne beskriver det som att problem med den kinesiska staten är en strid som inte är värd att ta. Även om man brinner, för i det här fallet, en musikstil är det bättre att anpassa sig för att undslippa problem. Foucault skulle säga att i ett samhälle med utvecklad *biomakt* är det staten som bestämmer vem som är normal och vad som är sant. Det riskerar att utestänga alternativa sanningar, som i

det här fallet en alternativ livsstil. Därtill upprätthåller individerna i samhället dessa sanningar, eftersom de själva är rädda för repressalier.

“Like, I’ve lived in China my whole life and don’t know anything else. I think people should come to China and see that we talk about sex and love in our music but we also know where the line is [...] I don’t have a problem with that.”

(Informant nr. 4)

Informanten uppmanar människor att besöka Kina med en kännedom om vilka fördomar den kinesiska musikcensuren dras med utomlands. Denne verkar vilja ge en mer positiv bild av den alternativa musikindustrin. Däremot förklarar citatet också att om man är uppväxt i ett autokratiskt samhälle är det inte säkert att man känner av censurens begränsningar.

Informanten är däremot helt införstådd med var gränsen börjar och slutar. Utifrån det Foucault skriver kan man se det som att det är denna övervakning, som vi utövar över oss själva och människor omkring oss som slutligen gör kontrollen så enkel för den kinesiska staten. Den imaginära gränsen är internaliserad i oss genom samhällets skolande institutioner och i våra sociala relationer. Det är det som gör *biomakten* så effektiv.

“They* don’t create the discourse or how we think. So, I guess on that part I don’t agree. But the pressure is real. But a lot is not from the government. It’s from parents, social [...]”

(Informant nr. 2)

I citatet upplever inte informanten att den kinesiska staten bestämmer hur hen tänker.

Personen tycker att kraven framförallt kommer från annat håll.

För det första är det enligt Foucaults begrepp *biomakt* svårt att se moderna samhällen där staten inte alls är inblandad i diskursen kring hur deras medborgare tänker. För det andra är *biomakten* förrädisk eftersom den förkläs i ord som ‘trygghet’ och ‘säkerhet’. Det informanten istället ger röst åt är den *mikromakt* som verkar mer direkt på oss i vårt vardagsliv. Trots att diskursen produceras av *biomakten* med vetenskapens hjälp uppfattar vi social press från våra relationer, inte ovanifrån. Detta skulle Foucault säga är något som gör

---

* När informanten säger ‘they’ syftar det till den kinesiska staten.

att man snarare upplever krav från sina föräldrar än den kinesiska staten, vilket *biomakten* kan dra nytta av.

“At my live shows the music is instrumental. I’d not say that’s a strategic choice but it gets me a lot more places to play at in town.”

(Informant nr. 4)

Här ovan berättar informanten om hur hen får mer spelningar i stan. Antingen i jämförelse med andra musiker eller jämfört med tidigare när musikern framfört låttexter till musiken. Hen betonar därtill att det inte är ett strategiskt val.

I min tolkning är exemplet ett val där musikern ser en möjlighet att själva kunna styra sin potential mot satta värderingar och normer. Musikern närmar sig vad Scott skulle kalla, ett *public transcript*. Genom att trovärdigt spela efter överhetens regelbok kommer det finnas färre risker för sanktioner vilket kan leda till en större upplevd trygghet för individen. Anpassningen, skulle Foucault säga, kommer däremot alltid ske på bekostnad av individens personliga integritet och frihet, och är en del i ett mycket större befolkningsprojekt.

INTERN KONFLIKT

Det tredje och sista temat belyser en dubbelhet hos informanterna. Flera beskriver en känsla av rädsla och osäkerhet på ett individuellt plan medan de på ett ideologiskt plan tycker att musiken är viktig och att de vill bevisa något för andra engagerade inom musikscenen.

“I want my husband to quit his band because he and the others could go to jail for playing their music. The lyrics are anti the government and too political. And we have to live with his parents because we’re not making enough money on his career.”

(Informant nr. 3)

Här beskriver informanten att hen inte vill leva med sin mans familj och tycker att det görs för mycket personliga uppoffringar för att det ska vara värt det. Det finns en önskan om att leva ett lugnare liv med färre risker. Scott skulle säga att informantens man bryter mot ett förutbestämt *public transcript* som dikteras av den kinesiska staten. Eftersom musiken spelas på lokal är informanten medveten om att det kan komma en bestraffning, men utan att veta när och var. Det uttrycks en oro över den fara som informantens partners passion utsätter familjen för.

“Sometimes it feels like I’m living a double life. There are a lot of expectations on me as a mother and woman but also being part of the music scene. When people say “Yeah, you should keep on playing and recording” but I have a kid... they don’t know how it is.”

(Informant nr. 7)

En annan informant berättar om pressen hon upplever från den alternativa musikscenen som vill att hon ska vara aktiv och fortsätta skapa musik. Parallellt med musikscenen ställer även samhället i övrigt krav på att hon ska vara en god kvinna och mor. Informanten beskriver att hon har ansvarsområden som gör att hon än mindre vill utsätta sig själv och sitt barn för fara. Därtill att hon känner sig missförstådd, kanske av andra som inte har barn.

Detta är ett klart exempel på hur *mikromakt* utövas indirekt och subtilt i samhället. Genom utövning av *mikromakt* vill människan anpassa sig för att inte känna sig osynlig eller bortgjord. Det dubbla ansvaret framkallar en känsla av inre konflikt hos informanten.

“I’ve done stuff I’m not happy about now, but I got a lot of attention from doing concerts in malls and you know [...] The others don’t know about it, it’s kind of weird.”

(Informant nr. 6)

I citatet redogör informanten för att hen haft andra sysselsättningar som varit mer kommersiella, vilket framgår av att personen uppträtt i köpcentrum. Därtill beskrivs en känsla av ånger i relation till att ha befunnit sig i en mer kommersiell kontext.

Min tolkning är att detta är förknippat med skam, då det är viktigt att vara autentisk i sitt musikskapande och att man inom nätverket ser ner på de som ‘säljer ut’. Det är betydelsefullt att förstå att även inom ett sammanhang av ett *hidden transcript* så verkar *mikromakt* för att övertyga människor om att gräset inte är grönare någon annanstans. Som vi sett i tidigare citat finns en uppfattning om att de som lämnar den alternativa musikscenen för kommersiell framgång ger upp sina politiska ideal.

Även inom en grupp som arbetar för en mer diversifierad musikscen i Beijing upplever människor att de inte kan leva upp till alla krav som ställs på dem. Det finns en dubbelhet som manifesteras; genom att vara kommersiell kan man få mycket uppmärksamhet och nå en större fanskara. Samtidigt inom nätverket upphöjs andra ändamål som mer viktiga än

individuell framgång. Det här gör att individerna internaliserar konflikten som ställer dem inför ett svårt avvägande.

DISKUSSION

Uppsatsens resultat tar fasta på tre teman. Dessa teman överlappar varandra, det vill säga att informanternas hantering av den politiska censuren både kan innefatta *motstånd*, *anpassning* samt *intern konflikt*. Ur denna undersökning framträder därmed ett mönster av *adaptiva strategier*. Värt att ta i beaktning är att dessa exempel på adaptiva strategier förekommer i en kontrollerad social miljö - den av ett autokratiskt samhälle.

Detta kapitel inleds med att diskutera om Foucaults tidigare presenterade maktteori kan förklara de adaptiva strategierna som människorna inom den alternativa musikscenen använder sig av. Därefter går vi vidare till Scotts motståndsbegrepp för att diskutera vad informanternas begränsade handlingsutrymme gör med deras möjlighet till motstånd och andra handlingsmöjligheter.

I uppsatsens användning av Foucaults begrepp *biomakt* menas att makt är instabilt och måste upprätthållas med hjälp av olika makttekniker. Makt upprätthålls i det *biopolitiska* samhället med hjälp av kunskap. Kunskap producerar vetenskap som producerar experter. Experternas kunskap tas som sanning. I förlängningen bestämmer de vem som är normal, frisk eller farlig. Informanterna som skapar alternativ musik och lever alternativa livsstilar producerar en annan sanning som *biomakten* vill tysta. Den inofficiella kulturen utstår därmed större politisk censur eftersom den producerar annan kunskap - kunskap om att andra kulturella uttryck än den godkänd av kinesiska staten är möjliga.

Å andra sidan är *biomakt* en trygghet, eftersom människor upplever att övervakning och kontroll görs i syfte att främja hela befolkningens hälsa. Musikcensuren används till exempel för att ta bort felaktiga berättelser om det kinesiska samhället, vilket avlägsnar osäkerhet i medborgarnas tillvaro.

Problemet är att detta är en falsk trygghet som snarare marginaliserar den personliga integriteten och som egentligen inte kan garantera varken säkerhet och trygghet. Det är på sätt och vis en känsla som medborgarna vill uppleva, men som får dem att anpassa sig till samhällets normer och värderingar. *Biomakten* vill tysta alternativa sanningar eftersom om den skulle få möjlighet att slå rot skulle det potentiellt kunna leda till ett kollektivt motstånd.

Den kinesiska staten arbetar idag enligt Yang med ännu mer preventiva metoder för att hindra motstånd. Detta görs till exempel på nätet genom att censurera 'dålig energi' eller när de tycker internetanvändare är onödigt negativa.⁷⁸

Det som gör *biomakten* särskilt produktiv är att censuren internaliseras samtidigt som *mikromakten* tillåter informanterna att utöva det sinsemellan. Ett exempel på *mikromakt* är i *online communities* där Pang beskriver det som en gemensam uppgift att övervaka varandra och gruppens moderatorer, vilket leder till användarna censurerar sig själva och varandra.⁷⁹ Detta är återigen ett exempel på en falsk trygghet där användarna går censurens ärenden eftersom detta drastiskt minskar behovet av censur i sociala medier.

I denna studie har vi sett att möjligheten till motstånd för människorna inom den alternativa musikscenen är väldigt begränsad. Scotts begrepp *hidden transcripts* belyser hur informanterna utövar ett motstånd som varken censuren eller den kinesiska staten är medvetna om. Motståndet görs både som en manifestation av maktlöshet och för att bevisa något inför resten av nätverket. Motståndet tar sig även ett annat uttryck det vill säga en nödvändighet för att kunna arbeta med alternativ musik. Censuren har därmed förmått informanterna att engagera sig i förbjudna och farliga aktiviteter för att hålla den alternativa musikscenen levande.

Däremot, som King, Pan och Roberts skriver, kan en viss kritik mot den kinesiska staten vara positiv för censuren och övervakningen. Om medborgarna upplever en viss grad av yttrandefrihet är det lättare för de att uppskatta det som faktiskt får diskuteras, trots den överlag hårda censuren.⁸⁰ Detta upprepas av mina informanter, som menar att detta många gånger kan vara gott nog. Framgångar på vissa fält, som att få diskutera moderskap eller skilsmässa, kan tona ner behovet av att göra aktivt motstånd på andra områden.

Återigen leder denna reglerade frihet för människorna inom den alternativa musikscenen till att de måste anpassa sig till samhället och ha ett inbyggt säkerhetstänk för att kunna fortsätta verka på musikscenen. Anpassningen som vi sett hos mina informanter kan ha en positiv

---

⁷⁸ Goubin Yang, *Demobilizing the Emotions of Online Activism in China: A Civilizing Process*, 2018
<https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/5313/2341> [hämtad 2020-04-03]

⁷⁹ Pang, Cuiming, *Self-Censorship and the Rise of Cyber Collectives: An Anthropological Study of a Chinese Online Community*, 2008,

⁸⁰ Gary King, Jennifer Pan, Margaret E. Roberts, "How Censorship in China Allows Government Criticism but Silences Collective Expression", i *American Political Science Review*, (Cambridge: Cambridge University Press, 2013). s. 1-3.

inverkan på individernas liv. Som Kloet och Baranovitch skriver: när musiker samarbetar med den kinesiska staten åtnjuter de större framgång och uppmärksamhet för sin musik.⁸¹

Däremot kan anpassning leda till intern konflikt, eller till att intern konflikt kan uppstå när både engagemanget inom musikscenen är viktigt, privat- och familjelivet är viktigt och att vara god medborgare är viktigt. Mina informanter beskriver hur de dras mellan samhälleliga förväntningar och förväntningar från den alternativa musikscenen. Vilket leder till att de alltid tvingas kompromissa på något plan.

Avslutningsvis: i Kina, där alternativa livsstilar och kulturer blir ett hot mot den kinesiska regimen riskerar det att bli en skarp uppdelning mellan officiell kultur som är godkänd av det kommunistiska partiet och icke-officiell kultur. När en icke-officiell kultur blir så tydligt sanktionerad som i det här fallet – där den kinesiska staten försöker hindra den alternativa musikscenens *hidden transcripts*, det vill säga, stänga ner platserna de träffas på och driva bort de givna personerna som brinner för alternativ musik, menar Scott att anpassningsstrategier möjligen ändrar form, men ändå inte slutar vara verksamma.

KONKLUSION

Då syftet med denna uppsats är att undersöka hur individer inom den alternativa musikscenen i Beijing hanterar politisk censur med hjälp av makt- och motståndsteori. Uppsatsen påvisar att *motstånd*, *anpassning* och *intern konflikt* är tre strategier som informanterna använder sig av för att kunna leva och verka inom musikscenen. Urvalet till denna studie är inte representativt för den alternativa musikscenen, därför kan man inte dra för generaliserande slutsatser.

Det teoretiska ramverket bidrar till att förstå hur maktstrukturer påverkar individerna och reglerar deras beteende. Foucaults beskrivning av maktens relation till kunskapsproduktion är ett redskap i studien för att förstå varför den alternativa musikscenen marginaliseras av den kinesiska staten och varför censuren är påtaglig i kulturlivet. Motståndsteorins bredare definition bidrar till att förstå det motstånd som individerna tar ut på sig själva och varandra samt att motstånd kan vara en nödvändig strategi för att undkomma censuren.

---

⁸¹ Nimrod Baranovitch, *Chinas New Voices: Popular Music, Ethnicity, Gender, and Politics 1878-1997* (London: University of California Press, 2003) s. 191.

Namnet på min uppsats: Yaogun Jingshen är ett laddat begrepp från kinesisk musikhistoria som förenklat innebär att man har en 'rock spirit'. Kanske är uttrycket en bra beskrivning av informanternas nyckfulla anpassning till en hårt ansatt musikscen.

VIDARE FORSKNING

Det hade varit intressant med en längre, likadan studie. Det är svårt att i en såhär liten undersökning resonera om hur hela den alternativa musikscenen i Beijing påverkas av Kinas censur.

Vidare vore det intressant att titta på de "nya" strategier som människor på den alternativa musikscenen i Beijing använder sig av för att undkomma censur på internet. Nätet erbjuder en gemensam plattform som kan bli ännu viktigare i framtiden, om nedstängningen av livescener i staden fortsätter i samma takt som det gjort de senaste åren.

KÄLLFÖRTECKNING

Böcker

Baranovitch, Nimrod, *China's new voices: popular music, ethnicity, gender, and politics, 1978-1997*, (London: University of California Press, 2003).

Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, (Lund, Studentlitteratur, 2018).

Foucault, Michel, *Samhället måste försvaras* (Hägersten: Tankekraft förlag, 2008)

Foucault, Michel, *Säkerhet, territorium, befolkning* (Hägersten: Tankekraft Förlag, 2010).

Foucault, Michel, *Övervakning och straff*, 4 uppl. (Lund: Arkiv Förlag, 1987).

Hägerdahl, Hans, *Kinas historia*, (Lund, Historiska media, 2008).

Kloet, Jeroen de, *China with a cut: globalisation, urban youth and popular music*, (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010).

MacKinnon, Rebecca, *Consent of the networked: the world-wide struggle for Internet freedom*, (New York: Basic Books, 2012).

Merriam, Sharan B, *Fallstudien som forskningsmetod*, (Lund, Studentlitteratur, 1994).

Saldaña, Johnny, *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. (Los Angeles, SAGE Publications, 2009)

Scott, James C, *Domination and the Arts of Resistance: hidden transcripts* (London: Yale Univ. Press, 1990).

Scott, James C, *Weapons of the Weak: Everyday form of Resistance*, 3 uppl. (New Haven: Yale Univ Press, 1985)

Artiklar

Esarey, Ashley, Xiao Qiang, “Political Expression in The Chinese Blogosphere- Below the Radar”, i *Asian Survey*, vol. 48, nr. 5. (Berkley: University of California, 2008).

Freemuse, *The State of Artistic Freedom 2019 – Whose Narratives Count?* (Freemuse, 2019)

King, Gary, Pan, Jennifer, Roberts, Margaret E, “How Censorship in China Allows Government Criticism but Silences Collective Expression”, i *American Political Science Review*, (Cambridge: Cambridge University Press, 2013).

Lorentzen, Peter, “China’s Strategic Censorship”, i *American Journal of Political Sciences*, vol. 58, nr. 2. (Indiana: Midwest Political Science Association, 2014).

Morozov, Evgeny, “Whither Internet Control?”, i *Journal of Democracy*, vol. 22, nr. 2. (New York, The Johns Hopkins University Press 2011).

Shao, Li, "The Dilemma of Criticism: Disentangling The Determinants of Media Censorship in China", i *Journal of East Asian Studies*, nr. 18. (Cambridge: Cambridge University Press, 2018).

Wang, Jin, *Making and Unmaking Freedom: Sound, Affect, Beijing*, doktorsavhandling, (Ohio: College of Fine Arts, 2012).

Internet

Amar, Nathanel, *Chinese Alternative Music in the 2010s: A Lost Decade?*, 24/12 2019 u.å., <https://scream4life.hypotheses.org/1827> [hämtad 2020-03-19].

Amar, Nathanel, "Is China Headed Towards a Future Without Foreign Bands?", *RADII* 26/2 2019, <https://radiichina.com/is-china-headed-towards-a-future-without-foreign-bands/> [hämtad 2020-03-19].

Cabestan, Jean-Pierre, *The State and Digital Society in China: Big Brother Xi is Watching You*, 2020, <https://eds-a-ebsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=2a11db27-7c3e-4111-9c78-6ad340ecd97e%40sdc-v-sessmgr03> [hämtad 2020-05-04].

Hassid, Jonathan, *Safety Valve or Pressure Cooker? Blogs in Chinese Political Life*, 2012 <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2012.01634.x> [hämtad 2020-04-03].

IFPI, *Music Listening 2019*, u-å., <https://www.ifpi.org/downloads/Music-Listening-2019.pdf> [hämtad 2020-03-18].

Iñiguez de Heredia, Marta, *Patterns and Practices of Everyday Resistance: view from below*, 2017, <https://manchester-universitypressscholarship-com.ludwig.lub.lu.se/view/10.7228/manchester/9781526108760.001.0001/upso-9781526108760-chapter-003> [hämtad 2020-05-04].

Japan Times, The, *Blow for China virus diplomacy as 'One Sea' friendship song leaves Filipinos furious*, 28/4 2020, <https://www.japantimes.co.jp/news/2020/04/28/asia-pacific/china-philippines-sea-song/#.XrfXIS-HIU> [hämtad 2020-05-12].

Lu, Jia, Qiu, Yinxi, "Microblogging and Social Change in China", i *Asian Perspective*, vol. 37, nr. 3. (Baltimore: John Hopkins University Press, 2013) <https://muse.jhu.edu/article/713954/pdf> [hämtad 2020-04-03].

Pang, Cuiming, *Self-Censorship and the Rise of Cyber Collectives: An Anthropological Study of a Chinese Online Community*, 2008 https://pdfs.semanticscholar.org/58bf/69656f6217e7608f140fc781e998464896c3.pdf?_ga=2.207792977.2101969682.1585829178-395561502.1585829178 [hämtad 2020-04-03].

Yang, Goubin, *Demobilizing the Emotions of Online Activism in China: A Civilizing Process*, 2018 <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/5313/2341> [hämtad 2020-04-03].

Yang, Hon-Lun, “Keeping China’s Soundscape in Check: Censorship in Chinese Popular Music” *Asia Dialogue* 27/7 2017, <https://theasiadialogue.com/2017/07/24/keeping-chinas-soundscape-in-check-censorship-in-chinese-popular-music/> [hämtad 2020-03-19].

Appendix I. - Intervjuguide

General questions.

How long have you been engaged in the music scene?

How long have you been making music?

What do you work with?

Thoughts on engaging in the alternative music.

Is the community important to you?

If so, why?

Do people support each other in the community?

In what way?

Do you ever wish for bigger freedoms for in alternative music scene?

If so, what would you wish for?

The purpose of music.

Do you have any music career dreams?

Why is music important to you?

Is it important to have a message in your music?

Could you describe the main theme (if there is) in your music?

Does politics ever play a part in your music?

Everyday life.

Do you have family?

How is your living situation?

Does your engagement in the music scene affect your personal life?

How does your family feel about that?

Do you feel like there are any risks involved for you or your family?

Government.

Would you say that the government has been more or less oppressive when it comes to the alternative music scene the last couple of years?

In what ways does the government affect the alternative music scene?

How do you and your friends speak of the government?

Censorship and surveillance.

Do you feel that the censorship affects your music producing?

Are you even cautious about what you write about in your music?

Has your music ever been censored or have you heard any stories for friends?

Do you ever feel unsafe?

How do you cope?

Have you felt like you need to adapt to be able to continue your passion?

If so, what does that look like?